

abans s'esmenten en els documents». Aquesta síntesi que hi ha a la solapa interior del llibre reflecteix fidelment el discurs i la metodologia que s'ha utilitzat en l'obra i que el converteixen en una referència per a recerques similars.

En el llibre comparteix el mateix espai la investigació històrica, realitzada per una professional, i el treball de camp, realitzat per aficionats. Aquesta combinació ha donat com a resultat un treball que està dirigit a un públic potencial molt ampli i divers: als erudits i amants de la història local que coneixeran la resposta a alguns dels interrogants de la construcció de Llagostera i als excursionistes que tenen a la mà una excel·lent guia per conèixer nous punts que mereixen la seva atenció.

Dues persones són les que han portat a terme aquest treball paral·lel i complementari. D'una banda, Marta Albà, arxivera municipal de Llagostera i

llicenciada en història, és qui s'ha encarregat de la recerca en diferents arxius per relatar l'evolució del terme municipal i detectar quins han estat els mecanismes de control al llarg de 1.200 anys. Ha fet una investigació impecable que ha portat com a una de les conclusions que el territori de Llagostera (un terme per altra banda molt extens: 76 Km² de superfície) ha estat pràcticament inalterable durant 700 anys i ha donat una possible resposta a una de les grans llegendes (al costat de la del llac) de Llagostera, la de si tenia mar o no. De l'altra, Lluís Torres, professor de la UdG i enginyer, ha estat l'encarregat de fer realitat el catàleg de les 59 fites termenals que un equip de treball de vuit persones, entre les quals ell mateix, han localitzat en el terme municipal durant pràcticament quatre anys (del 1997 al 2001). Han estat uns exploradors moderns que per mitjà de textos, documents i informacions orals han redescobert, en moltes ocasions, fites que ja havien conquerit el regne de l'oblit. Entre les nombroses informacions que ofereix el catàleg cal destacar la incorporació de la data en què s'ha elaborat la fitxa, la reconstrucció històrica de cada fita, la reproducció d'una fotografia actualitzada i les formes per accedir-hi sobre el terreny. Per mitjà d'aquest catàleg cada lector pot descobrir,

doncs, algun nou indret per visitar: des de l'espectacular Pedra sobre Altre, fins a talaies damunt paisatges espectaculars com la Penya Aguilera, la pedra d'Espoya, el Matxacuca, o l'emblemàtic puig de les Cadiretes.

Dolors Grau i Ferrando

El cinema dels pobres

Roig, Sebastià.

Les generacions del còmic: de la família Ulises al Manga
Flor del Vent.
Barcelona, 2000.
263 pàgines.

A diferència d'altres llibres sobre el tema, que opten per una explicació enciclopèdica o massa centrada en un estudi acadèmic, rigorós però fred, el periodista i escriptor Sebastià Roig (Figueras, 1965), encara aquest assaig amb dues armes principals: la subjectivitat i la ironia. Subjectivitat perquè, alhora que es repassen les interioritats d'aquest «cinema de pobres» des dels temps gloriosos del TBO, amb una sèrie de dades obligades, ens proporciona la carnalitat i les anècdotes d'uns nens que han crescut i responen als noms de Quim Monzó, Terenci Moix, Toni Soler o Quimi Portet, entre una llarga llista d'entrevistats, que s'uneixen als veritables protagonistes, és a dir, als editors, dibuixants i guionis-

tes, com Víctor Mora o Ibáñez, que van fer de Barcelona la capital de la vinyeta de l'Estat, i no només amb el gegant Bruguera, sinó també amb les redaccions caòtiques i a mata-degolla que van possibilitar experiments psicodèlics com *Oriflama* o *Makoki*, que van cristal·litzar en *El vibora* o el supervivent de supervivents, *El Jueves*, reserva ecològica d'allò políticament incorrecte, que resisteix com un gal de còmic les batzegades de la televisió-escombraria i dels manga.

L'autor uneix a les opinions de primera mà una murriera i una ironia característiques en tota la seva obra. Les anècdotes s'amaneixen amb comentaris sucosos i esmolats que no tan sols interessaran el públic especialitzat, sinó també tots aquells que, en algun moment, van somiar gràcies a aquest art tan menystingut pels estudiosos. I, com a complement, vuit pàgines amb làmines i una sèrie d'adreces electròni-

COURTAIS, Pere; BALSELLS BESO, Lluís [dibuixos] [a la cura de Patrick Gifreu, Enric Prat i Pep Vila]. *L'Homero rossellonès (1868)*. Girona: Ajuntament de Girona, 2002. 12 p.

CULEBRAS, Jesús. *Castellfolit de la Roca*. Girona: Diputació de Girona: Caixa de Girona, 2002. 96 p.

DD.AA. *IV Seminario sobre aspectos jurídicos de la gestión universitaria. Vol. I y II (Universitat de Girona, del 17 al 19 de mayo)*. Girona: Universitat de Girona, 2001. 812 p.

DIAZ OLIVERAS, Quim; GAITX MOLTÓ, Jordi. *Passejades per Sant Feliu de Guíxols: itineraris arquitectònics i d'evolució urbana*. Sant Feliu de Guíxols/Girona: Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols/Diputació de Girona, 2002. 113 p.

FABRA, Pompeu [a cura de Lluís Marquet]. *Fabra abans de Fabra: correspondència amb Joaquim Casas Carbó*. Vic/Girona: Eumo/Universitat de Girona, 2002. 177 p.

FAGES DE CLIMENT, Carles [presentació, edició i notes de Joan Ferrerós]. *Epigrames*. Girona: Brau, 2002. 203 p.

FERRER I COSTA, Joan. *Hebreu bíblic*. Girona: Universitat de Girona, 2002. 132 p.

FERRER I COSTA, Joan. *Hebreu: llengua, literatura, gramàtica*. Girona: Universitat de Girona, 2002. 160 p.

FERRER, Joan Carles; RABASEDA, Joaquim. *Proceedings of MS'2002: Internacional Conference on Modelling and Simulacion in Technical and Social Sciences*. Girona: Universitat de Girona, 2002. 922 p.

ques imprescindibles. En definitiva, un treball gens pretensions que introdueix en el món del còmic qual-sevol que ignori que un dia, patrocinat per un republicà, un Joan Carles I de Borbó i Borbó de ficció es va rapar el cap com un *skin*, o que el Capità Trueno i la Sigrid de la nova etapa, enllitats, van ser portada del Telenotícies de TV3.

Moisés de Pablo

La Cantoria, una esperança i un treball seriós

LA CANTORIA.

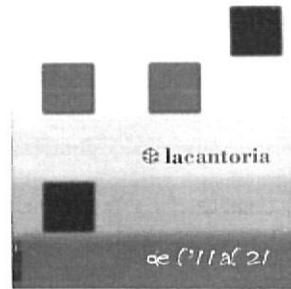
De l'11 al 21.

CD. Amics del museu d'Art de Girona. Diputació de Girona, 2003.

El disc compacte està clarament diferenciat en tres blocs: un dedicat a la música medieval, un segon bloc dedicat a l'època contemporània i finalment un tercer dedicat a la música del Renaixement.

Cal esmentar, com a característica general, la bona afinació amb què La Cantoria afronta aquest ample repertori, i que, tenint en compte la varietat d'estils que aquest té, no és una tasca gens fàcil.

Si ens fixem en la distribució sonora vocal, caldria una millor i més precisa compensació de les veus. En general, s'hi troba una des-

viació cap a l'agut de la presència sonora, i hi manquen més les veus baixes del grup, qüestió aquesta, però, de fàcil correcció a mesura que es vagi consolidant i estabilitzant el cor de cambra.

Una altre element que s'ha d'anar consolidant a mesura que vagi avançant el treball de La Cantoria és la d'establir diferents colors entre les obres interpretades, sobretot quan es tracti de músiques de diferents estils (en aquest treball discogràfic aquest element de color té una presència força estàtica).

Aquesta rigidesa de color entre diferents estils comporta, en aquest cas, una possible definició cap a un repertori, el contemporani, on el cor de cambra gironí sembla que s'hi troba, des del punt de vista sonor, molt còmode, i on assoleix realment un resultat molt bo.

Quan el grup afronta aquest repertori (desigual, tant pel que fa a l'estil com pel resultat artístic de les composicions) és on mostra el seu millor saber fer i la seva potencialitat com a grup vocal.

En aquest bloc d'obres s'assoleix una bona dinàmica de matisos i colors, i en

els fragments de poca intensitat sonora és on es troba més riquesa.

Voldria destacar també la importància de programar repertoris on es puguin trobar músiques del nostre temps, i sobretot músiques de qualitat de compositors ja consagrats (però generalment desconeguts per al públic no especialitzat), al costat de compositors novells i compositors catalans i gironins, ja que és aquesta l'única manera de consolidar els nostres compositors i també de perfilar en la justa mesura l'evolució del seu ofici. En aquest sentit, La Cantoria fa un excel·lent treball, el qual seria bo que compartissin les altres agrupacions musicals gironines.

Quant a la incorporació d'instruments d'època (en el repertori medieval i del Renaixement), caldria esmentar que, si bé aporten una certa varietat tímbrica, aquesta s'estableix més per l'ús dels diferents instruments que no pas per la varietat de colors extrets en cada un d'ells. És important, però, que es comenci a consolidar en les agrupacions gironines, i en La Cantoria trobem un bon exemple de l'ús d'instruments i de tècniques específiques per interpretar la música antiga.

L'últim aspecte que tractaré és el de la interpretació rítmica: en aquest treball del cor de cambra es nota una gran dosi d'estabilitat en el tractament rítmic.